

HUZUR

Ahmet Hamdi Tanpınar

Öykü Huzur romanı İhsan, Nuran, Suat ve Mümtaz başlıklarını taşıyan dört bölümden oluşur. Genel olarak roman, 2. Dünya Savaşı'nın arifesinde babasını daha sonra da annesini kaybeden Mümtaz'ın kimsesiz kalınca emanet edildiği en sevdiği amcasının oğlu İhsan'ın hastalığı süresince onunla ilgilenecek bir hasta bakıcı bulmak ve onun bir kira işini halletmek üzere sokağa çıkması ile başlar. Hem yengesini çok seven hem de örnek aldığı İhsan sayesinde pek çok konu hakkında bilgi sahibi olan Mümtaz, sürekli kendini geliştirir. İstanbul'da kaldığı süre içinde sürekli yolculuk ettiği Ada vapurunda Nuran ile tanışır. Nuran evli ve bir kızı olmasına rağmen kocasının onu Emma adında bir kadınla aldatması üzerine sitem etmeden Mümtaz'a ilgi duyar. Nuran'ı da kendine çok yakın bulan Mümtaz, kısa sürede Nuran'a âşık olur ve birlikte aşk dolu günler geçirirler. Nuran ile Mümtaz'ın mutluluğunu çekemeyen Adile onları ayırmak için planlar yapar. Mümtaz'ın kendisine daha yakın olmasını isteyen Adile, Nuran'ı geri plana atma konusunda başarılı olur. Özellikle kızı Fatma üzerinden Nuran'a vicdan yaptırmaya çalışır. Tüm engellere rağmen birlikte olmayı sürdüren çift, bir akşam gezi dönüşü, evlerinin kapısını açtıklarında, Suat'ın kendisini astığını görürler. Mümtaz, bu durum karşısında bayılan Nuran'ı alıp İhsan'ın evine gider. Bu olaydan sonra Mümtaz ile olamayacağını açıklayan Nuran eski yaşamına ve kocası Fahri'ye döner. Nuran'ı unutamayan ve sürekli ayrılık acısı çeken Mümtaz için hayat ağır bir yük olur hem çok üzüldüğü İhsan'ın hastalığı hem de dünya savaşının tedirginliği ile psikolojik olarak çöker. Hatta İhsan fenalaşıp ona doktorun yazdığı ilaçları temin etmeye çıktığında dışarda ölmüş olan Suat'la karşılaşır ve onunla konuşur. Konuşmanın sonunda Suat, Mümtaz'a tokat atar. Mümtaz yere düşer ve ilaçlar kırılır. Mümtaz'ın her tarafı kan içinde eve döner. Kırılan ilaçları doktora vermek ister fakat Doktor İhsan'ın iyileştirdiğini ve gerek olmadığını söyler. Radyoda savaşın başladığı haberi duyulur ve tüm bunlar Mümtaz'ı iyice çıldırtır.

Tema

Ahlâk, Toplum ve Kültür Değerleri Çatışması Roman, insanlığın tüm varoluşunu bir hiçlik, inançsızlık üzerine kuran kendi ahlak ve medeniyet kurallarından uzaklaşan ümitsiz bir toplumda bireyin sadece değerlerinin değil kendinin de yok olacağını gösterir. Tüm roman kişileri bu nedenle mutsuz, ölü veya ölü gibi yaşamak durumunda kalmıştır.

Kişiler

Mümtaz Hayata önce babasını sonra da annesini kaybederek yenik başlayan Mümtaz, amcaoğlu İhsan tarafından yetiştirilir. Kendisi İhsan'ı örnek almış, Galatasaray Lisesi mezunu ve Şeyh Galip üzerine roman yazmaya çalışan bilgili, kültürlü ve sanata düşkün biridir. İç dünyasında dış dünyada yaşadığından daha fazla olay yaşayan başkahramanın, yaşamı algılama sürecindeki huzursuzluğu kendi algı sisteminin bir parçasıdır.

Nuran Fâhir'in eski karısı olan Nuran, Mümtaz'ın sevdiği, âşık olduğu kadındır. Fahir'den Fatma adında bir kızı olan Nuran, kızının fikirlerini dikkate alarak Mümtaz'a onay vermediği için aşkını kalbine gömer ve Mümtaz'ın evlilik hazırlıklarını boşa çıkarır. Fiziksel olarak çekici, içsel olarak da hayli sabırlı, sessiz ve içe kapanık bir karakterdir. Nuran ile Mümtaz ilk olarak Ada vapurunda tanışırlar. Kaderin birlik ettiğine inanan Nuran, aşkını cinselliğe dökerek Mümtaz ile birlikte olur.

Suat Huzursuzluğun temsilcisi olan Suat, genç ve yakışıklı olmasına rağmen hayatta istediği feraha ulaşamamış, inançsız bir karakterdir. Üniversite yıllarından Nuran'a âşık olan Suat, Nuran'ın Mümtaz ile olan birlikteliğine mana veremeyip bitirmek adına elinden geleni yapar. İhsan ve Mümtaz'ın akrabası olan Suat'ın karısı Afife'ye karşı hisleri diğer insanlara duyduğu hislerle aynıdır. Takıntılı olması nedeniyle Nuran'ın Fahri'den ayrıldığını öğrenir öğrenmez Nuran'ı rahatsız etmeye başlar, ona çeşitli aşk mektupları yollayarak onları ayırmaya çalışır.

İhsan Mümtaz'ın abisi gibi sevdiği amca oğlu olan İhsan, Mümtaz anne ve babasını kaybedince onun bakımını üstlenmek ister. İstanbul'da, onu karısı Macide ile birlikte karşılayan, okula gönderen, eğiten, donatan İhsan yardımsever ve örnek kişiliği ile saygı toplar. Hasta olduğu için yeğeni ile pek ilgilenemez ve kimi zaman üzülür.

Fahir Nuran'ın boşandığı kocası olan Fahir, Emma adında bir kadın ile Nuran'ı aldatır. Oldukça sıkılgan olan adamın kendisine oldukça düşkün Fatma adında da bir kızı vardır. Zengin bir adam bulunca Fahir'i terk eden Emma sayesinde yanlış yaptığını düşünen Fahir, Nuran ile tekrar birlikte olmak ister.

Adile Mümtaz'ın akrabası sayılan Adile esasında Mümtaz ile Nuran'ın tanışmasına vesile olan kişidir. Yalnızlıktan çok korkan ve herkesin kendine bağlı olmasını arzulayan Adile, türlü oyunlarla emeline ulaşabilecek güçte bir kadındır. Mümtaz'ın kendisine daha yakın olmasını isteyen Adile, Nuran'ın ona olan muhabbetini istemez, kıskanır ve onları ayırmak adına planlar yapar.

Tevfik Bey Nuran'ın dayısı olan Tevfik Bey, tıpkı diğer aile üyeleri gibi sanattan ve musikiden anlayan kültürlü biridir. Mümtaz'ın evindeki musiki faslında Emin Dede'ye eşlik eder. Kendisi çapkınlıktan yana olmasına rağmen Mümtaz ve Nuran aşkını destekler özellikler sergilemektedir.

Mümtaz (Duygusal)

Karakter Hayata önce babasını sonra da annesini kaybederek yenik başlayan Mümtaz, amcaoğlu İhsan tarafından yetiştirilir. Kendisi İhsan'ı örnek almış, Galatasaray Lisesi mezunu ve Şeyh Galip üzerine roman yazmaya çalışan bilgili, kültürlü ve sanata düşkün biridir. İç dünyasında dış dünyada yaşadığından daha fazla olay yaşayan başkahramanın, yaşamı algılama sürecindeki huzursuzluğu kendi algı sisteminin bir parçasıdır. Kadınlara duyduğu ilgi ve Nuran'a kavuşmama duygusu ile kendine bu dünyada türlü dert edinen Mümtaz, mahrumu olduğu saadeti bulduğunu sansa da bir şeylerin eksik kaldığını ve endişelerinin sona ermediğini geç fark eder. Huzursuz, mutsuz ve tedirgin kişilik özellikleri gösterir.

Aktiviteler Mümtaz genellikle kitap okuyarak, düşünerek, yeğenlerini avutmağa çalışarak zaman geçirir. Ailesi öldükten sonra çok kez yalnız kalıp kendi kendine konuşan Mümtaz, İhsan'ın hastalığı dolayısıyla kontrat yenilemek, kiraları almak gibi İhsan'ın basit işlerini yüklenir. Bazı günler yolda yürürken bazı günler de uçurumun kenarında, sahilde uzaklara dalar. Mümtaz'ın aşk hayatı da iç dünyası gibi karışıktır. Nuran'ın kızı ile bir türlü yıldızı barışmayan Mümtaz, Batı edebiyatında okunmadık yazar bırakmaz. Kendini sanata ve şiire adar. Kitap yazar dolayısı ile de edebiyata ve İhsan dolayısı ile tarihe ilgisi vardır. Şeyh Galip'in hayatını konu alan bir doktora tezi üzerinde çalışmakta ve yazarlık yapmaktadır.

ÖRNEK ANILAR

Düşünceli Ailesi bu dünyadan göçtükten sonra yanına sığındığı amcasının oğlu İhsan hastalandığında sadece hasta ile ilgilenmekle kalmaz aynı zamanda yengesi ve diğer çocuklarla da ilgilenmeye koyulur. Kendini onlara yardım etmekte zorunlu hisseder. Hatta onların üzüntüsünü canı gönülden paylaşır ve hep onları düşünür: "Bu sabah, tren düdüklarının büsbütün başka korkularla kanattığı uykusundan, Mümtaz gene bu üzüntü ile uyandı. Saat dokuza yaklaşıyordu. Bir müddet yatağının kenarına oturup düşündü."

Duygusal/Hassas Mümtaz, hem zihni hem de hissi olarak son derece duygusal, derin ve felsefik bir yapıya sahip olmakla beraber, sürekli küçüklüğünü, hayatını, çevresini ve daha fazlasını sürekli sorgular bir haldedir. Herkes için düşünecek bir bakış açısı bulunan karakterin, insanların hayatı ile doğrudan bağlantılı olması samimiyetinin ve ne kadar aslında anlaşılmadığının göstergesi gibidir. Sürekli düşünür, üzülür veya içlenir: "Bu ölümün arkasında da bir türlü dolduramadığı uzun bir boşluk vardır. Belki de çocuk bu sıkıntı günlerini hatırlamağa çalışa çalışa zihninde bu zaman boşluğunu kendisi yaratmıştı..."

Kültürlü/Bilgili Mümtaz, bilgisine bilgi katan sanata ve edebiyata düşkün kültürlü, bilgili biridir. İhsan sayesinde pek çok şey öğrenen Mümtaz, Baki'yi, Nef'i'yi, Naili'yi, Nedim'i, Galib'i, Dede, İtri okur. Baudelaire'i ve daha nicesini merakla, ilgiyle okur: "O günden beri Mümtaz Baudelaire'i elinden bırakmadı. Neden sonra sevdiği şairin yanına Mallarme ile Nerval geldi. Fakat genç adam onları tanıdığı zaman yolunu tayin edebilecek, seveceği şeyleri sevebilecek yaştıydı."

İnancı Zayıf Savaş döneminin etkilerini inancında yaşayan, sade ve insanca bir yaşama olan özlemi ile hayata bakan Mümtaz, kimi zaman da Tanrı sorgusu içerisindedir. Özellikle dini konularda tam yetkinliği olmayan Mümtaz, doğaya ve hayata bakış açısı olarak son derece yumuşak iken onların yaratıcısı Allah ile olan ilişkisinde uzak kalmayı tercih eder. Allah'tan bir şey istemeyip, gündelik işlerine onu karıştırmak istemez. Dualarının çoğunun olmamasından kaynaklı üzüntü ile daha fazla

düşünmek istemediği için kendi uzak tutar: “Hayır, Allah'tan bir şey istemiyecetti artık. Onu kaderiyle veya ömrünün arızalarıyla karşılaştırmıyacaktı. Çünkü istediği şey olmazsa kaybı iki misli olacaktı.”

Tereddütlü Manevi dünyası çökmüş, sevdiği herkesi bir bir kaybeden Mümtaz için çelişkiler normal sayılmaktadır. Tereddütlerle ve amalarla dolu bir arayış içerisinde iken ruhi olarak da ardı arkası kesilmeyen gündelik endişelerle doludur. Bu nedenle de kendisi ile ve etrafındakilerle çelişki içerisindedir. Nuran'a ısrarcı olmayışı, Suat'a bakış açısı bize Mümtaz'ın tereddütlerini gösterir niteliktedir :“Bu iki haddin arasında, uçurum kenarlarında şiddetli uyanışlarla dolu bir somnambul hayatı vardı. Bu iki zıt ruh haletinin arasından etrafla konuşur, dersini verir, talebelerini dinler, yapacaklarını tarif eder, dostlarının işleriyle uğraşır, yakalandığı zaman münakaşa eder, hulasa kendi hayatını yaşardı.”

Mutsuz/Ümitsiz Yaşadığı kaybedişler, çok değer verdiği İhsan'ın hastalığı, şehrin işgal acısını hissetmesi ve ayrılık karşısındaki çaresizliği umut dünyasını daha da karanlık bir hale çevirdiği için mutsuz ve ümitsizdir. Tüm bu olumsuz düşünceler hayatta kendisi için artık yapacak başka bir çare kalmadığının göstergesi olduğu için de Mümtaz kendi kabuğuna çekilmeyi uygun görür. Kaderine boyun eğen, güçsüzlük hissiyatı ile Mümtaz'ın gelecekte de beklentisi yoktur: “Bütün çocukluğu bu cadde ile etrafındaki sokaklardan ona doğru geliyordu. -Bir mahallesi, bir evi, itiyatları, dostları olmak, onlarla beraber yaşamak ve onların içinde ölmek...- Kendisine gelecek günleri için hazırladığı bu hayat çerçevesi bir türlü içine yerleşmedi. Zaten hiçbir düşüncesinde devam edemiyordu.”

Huzursuz Genel olarak sürekli çaresiz bir çırpınış içerisinde kendi kendine konuşan veya hayatı anlamlandırmaya çalışırken bulunan Mümtaz, huzursuz bir karakterdir. Başta İhsan'ın hastalığı ile derinden etkilenmiş ve bundan dolayı da huzursuz iken sonda da ona ilaç almak için çıktığında yine aynı huzursuzluktadır. Belki Nuran'la ilişkisinin bitmiş olması, Fatma'ya kendini sevdirememesi veya savaş öncesi radyo haberlerindeki gelişmeler de ondaki huzursuzluğunun sebebi olabilir: “Acaba her şeye böyle kayıtsız mıyım? Dünyayı bir daha kendimde kuramayacak mıyım? Bir daha hatıralar bende konuşmıyacak mı?- -Yoksa kendi kontrolüm altında iken çıldırıyor muyum? Böyle göz göre göre...”

Tatminsiz Mümtaz esasen Nuran'ı seviyor görünse de başka kadınlara karşı da cinsel arzu hissedebilen bir erkektir. Bastırılmış cinsel dürtüleri bulunan Nuran'la yaşadıklarından tatmin olamayan karakterin İclal'den de etkilenir: “Hakikaten bu kızda hoşuna giden bir taraf vardı. Zalim, şımarık, hodbin, beyinsiz, fakat güzeldi. Bir meyve gibi tatlı ve çekiciydi. Onu beğenmek, sevmek, arzu etmek için hiçbir hazırlığa ihtiyaç yoktu. Kumral saçların daima değişen, daima dalgalı çerçevesinden bu yüzü kendine doğru çekmek, bu dişlerin parıltısını öperek, ısırarak kapatmak yetiştirdi. Kuyu gibi fakat aydınlık, lezzetli bir an...”

Nevrotik Mümtaz'ın yaşadığı sürekli endişe, duygusal istikrarsızlık ve ruhsal buhranlar kendisini nevroitik bir bozukluğa doğru iter. Sürekli kendi kendine konuşur. Suad'ın intiharı ve Nuran'ın ayrılması neticesinde yaşadığı derin üzüntü ile halüsinasyon görmesi ve hayaletlerle konuşması kişiliğindeki bozukluğu gözler önüne serer: “Mümtaz bir daha güldü; fakat gülüşünün çok sinirli olduğunu da farkettiler. -Bu olmaz! dedi. Sen bir ölüsün. Yani insansın -tekrar düşüncesini tashih etmek ihtiyacını duydu. -Ölülerle konuşmak o kadar güç oluyor ki...- Yani insandın, demek istiyorum. Hâlbuki bu iş asıl meleklerin işidir.”

Kıskanç Adile Hanım'ın da kendilerinin mutlu olmasını istememesi ve çevirdiği hilelerle Mümtaz ile Nuran'ın ilişkisi bozulmaya başlar. Bir gün Adile'nin ayarladığı bir gecede Suat ve Nuran ile beraber İstanbul'un kalabalık bir gazinosunda geçirdikleri gecenin haberini alan Mümtaz çılgına döner. Nuran'ın meşguliyeti ve seçimi Mümtaz'a acı verir, tüm saatlerini Nuran'ı tüm benliği ile kıskanarak geçirir: “Bu kıskançlıktı. Aşkın öbür çehresi olan kıskançlık. Bütün hazların ve saadetlerin, bizi mesut eden tebessümlerin, ahitlerin, ümitlerin tekrar gerisin geriye dönüp, keskin bıçaklar, çok sivri neşterler halinde içimize saplandığı kıskançlık.”

Nuran (Duygusal)

Karakter Fâhir'in eski karısı olan Nuran, Mümtaz'ın sevdiği, âşık olduğu kadındır. Fahir'den Fatma adında bir kızı olan Nuran, kızının fikirlerini dikkate alarak Mümtaz'a onay vermediği için aşkını kalbine gömer ve Mümtaz'ın evlilik hazırlıklarını boşa çıkarır. Fiziksel olarak çekici, içsel olarak da hayli sabırlı, sessiz ve içe kapanık bir karakterdir. Nuran ile Mümtaz ilk olarak Ada vapurunda tanışırlar. Kaderin birlik ettiğine inanan Nuran, aşkını cinselliğe dökerek Mümtaz ile birlikte olur. Birlikte son derece uyumlu bir ilişki yaşanır lakin Suat'ın araya girmesi ile her şey bozulur. Suat, Mümtaz'ın evinde intihar ettikten sonra Nuran, her şeyi geride bırakarak eski hayatına dönme kararı alır.

Aktiviteler Nuran ve Mümtaz, İstanbul'un her caddesinde, camilerinde, tepelerinde, koylarında, medreselerinde anılarını birbirlerine anlatarak, dolu dizgin aşk yaşarlar. Nuran hayvanlara da son derece düşkün biridir. Penceresinin önüne kuşlar gelsin diye ekmek ufalayıp, onların varlığı ile sevinir. Dahası kafa dağıtmak için bir süre Mümtaz'ı boşlayarak eğlencelere ve balolara katılır.

ÖRNEK ANILAR

Cesur Nuran her ne kadar içe kapanık da olsa yaşadığı aşkın hissiyatı ile Mümtaz'a kendini teslim etmeden de edemez. Hayatında aldığı kararlarda net ve kendine göre mantıklı karar verdiği inanan Nuran, kendini Mümtaz'ın kollarına atmaktan da geri kalmaz. Aşkını hak ettiği gibi sınırsız yaşamayı arzulayan sevgi dolu Nuran, evlilik hayalleri kurduğu Mümtaz ile birlikte olur: "Sonra bu ev o kadar تنها ve kendilerinin idi ki, bütün aynalar Nuran'ın çıplaklığıyla Mümtaz gibi çıldırılmışlardı. Bütün duvarlar, bütün tavanlar, her döşeme parçası bir mukaddes ziyaretin takdisini almış gibiydi."

Tereddütlü Çok mutlu olmanın verdiği korku ile yaşadığı aşkın ona sonunda mutluluk getirmeyeceğini adeta biliyor gibi hislerle kimi zaman derin düşüncelere dalar ve tereddütlü davranışlarda bulunur. Mümtaz'a sürekli korktuğunu söyler. Başta kendisinden emin görünen Nuran'ın gitgide başkalarının sözüne giden silik, kararsız davranışları dikkat çeker: "Kendisini çok acayip bir perdenin önünde buluyordu. Onu açarsa kâinat alt üst olacaktı. Mümtaz'ı sevdiğini biliyordu. İçinde müphem ümitlerin hudutsuzluğu ile uyanan bir şey, hiç tanımadığını sandığı bir yaşama sıcaklığı hep kendisini ona doğru sürüklüyordu. Bununla beraber gene bir yığın şey de ona karşı geliyordu."

Kadercî Yaşadığı olayları alınyazısı olarak niteleyen, kendini kaderin yazısında ilerleyen biri olarak görmesi ile kadercî bir kişilik yapısına sahip olan Nuran, insanların doğmadan evvel bile ruhlar aleminde tanışmış olabileceğine inanır: "Ve Nuran onu dinlerken Mümtaz'ın kaderini Emirgan'da ağacın dibinde kendisine söylediği şeyleri hatırlayarak, onu evvelden hazırlanmış bir şey gibi görüyordu. -Kim bilir, demişti, belki de çocukluğumda maziden gelen her şeyi inkâr ettiğim için eskiyi bu kadar seviyorum."

İçe Kapanık Yaşadığı tüm olaylar Nuran'ı içe kapanık olmasına katkı sağlar, nitekim kendisini yetiştiren annesi dahi kadın gizli, gizemli olmalı nasihatini verdiği babasının sevgisini görmezden gelerek içinden duygusal dışından zalim ve katı görünmeyi tercih eder: "Ömründe bir kere rahatça gülmemiş, hiçbir ihsana kendini rahatça bırakmamış, duygularından bahsetmemiş, çocuklarını bile bir kere heyecanla öpmemişti. -Kadın her şeyden evvel kendisini gizlemeği bilmelidir; yavrum!- Nuran'ın ilk duyduğu anne nasihatı buydu. Bu yüzden bütün ömrünce farkında olmadan zalim olmuş, kendisini o kadar seven, yaşadığını anlamak için duygularını yaşamağa muhtaç olan babasını adeta ezmişti."

Kızına Düşkün Her ne kadar Mümtaz'ı çok sevmiş olsa da kızının onu reddetmesine ve öz babası ile tekrar birlikte olması ısrarlarına dayanamayan Nuran, kızı Fatma'ya olan düşkünlüğü nedeniyle hayatını ona adar. Mümtaz'ın en ufak bir sitemine dahi kızı söz konusu olunca kırıncı ve sert bir şekilde yanıt verir: Nuran Mümtaz'ın "-Dişi kanguru yavrusunu karnındaki torbada gezdirir, diyorlar. Anadolu kadınları işe giderken yeni doğmuş çocuklarını arkalarına sararlar. Sen Fatma'yı kafanda gezdiriyorsun." sitemine karşılık "-Ben yine çocuğumla meşgulüm... fakat sen yedi asrın ölüsüyle..." diyerek öfkesini belli eder.

Gamsız Kocasî Fahir'i Emma ile olan ilişkisi yüzünden umursamaz bir duygu boşayan Nuran'ın kendinden çok beklentisi olmadığı için rahat ve özgürce yaşamak arzusu içerisinde: "O kadar kainatı kendi teninde duyardı. Ona göre bunun sırrı yine Nuran'daydı. Genç kadın, o kapalı ve kıskanç, kısır saadetlerin insanı değildi. Hüviyetinden bütün bir cömertlik akıyordu. Nuran için kendisi pek az vardı. O etrafıyla yaşıyordu. İki de hayatlarının sıkıntılı tarafını birbirlerine taşımamağa çalışmakla beraber, Mümtaz bazı zamanlar sevgilisinin kendisine yedi kat yabancı insanlar için nasıl üzüldüğünü bilirdi."

Bilgili Aile terbiye ve eğitimi yüksek olan Nuran eski bir Bektaşî olan, çok bilgili bir babaannenin de torunu olarak halk türkülerini ve nefeslerini adı gibi bilir. Rumeli, Kozan, Afşar, Kastamonu ve Trabzon oyun havalarını tıpkı bir orijinali gibi söylemesi Mümtaz'a da farklı gelir: "O yaz Mümtaz'ın kısa ömrünün zirvesi, cevheri, taçlandığı nokta oldu. Nuran sade güzel ve seven, sevilmekten hoşlanan kadın değildi. Her şeyden evvel çok iyi arkadaştı. Garip bir anlayışı, güzel şeyleri bilerek tadışı vardı. Musikiden iyi anlıyordu. Sanki güneş parçalarıyla dolu, berrak, davudiye yakın bir sesi vardı."

Suat (Mantıksız)

Karakter Huzursuzluğun temsilcisi olan Suat, genç ve yakışıklı olmasına rağmen hayatta istediği feraha ulaşamamış, inançsız bir karakterdir. Üniversite yıllarından Nuran'a âşık olan Suat, Nuran'ın

Mümtaz ile olan birlikteliğine mana veremeyip bitirmek adına elinden geleni yapar. İhsan ve Mümtaz'ın akrabası olan Suat'ın karısı Afife'ye karşı hisleri diğer insanlara duyduğu hislerle aynıdır. Takıntılı olması nedeniyle Nuran'ın Fahrî'den ayrıldığını öğrenir öğrenmez Nuran'ı rahatsız etmeye başlar, ona çeşitli aşk mektupları yollar. Kendi mutsuzluğunu başkalarını da kaygılandırarak hafifletmeye çalışan Suat, Mümtaz'a da mektup yazarak intihar eder. Son derece şeytani kişilik özellikleri ile dikkat çeken karakter esasında kendini bulamamış kişiliği oturmamış hasta bir ruh halini yansıtır.

Aktiviteler Suat genellikle rakı veya içki içerek kendini veya insanları sorgulayan inançsız konuşmalarda bulunur. Tasarladığı ve planladığı şeyler hastane odalarında yatarken, insanların mutsuz olmasına odaklıdır. Mümtaz'ın evinde intihar etmesi ile boş hayatına son vererek Nuran ile Mümtaz'ı ayırmayı başarır.

ÖRNEK ANILAR

Takıntılı Dürtüsel olarak kendini tutamayan Suat'ın Nuran'a duyduğu şeyi takıntı haline getirmesi sonucu hastalıklı bir karaktere sahip olması içler acısıdır. Kendisinin esasında Nuran'ı sevmemesine rağmen sadece onları birleştirmemek için yaptığı tüm davranışlar takıntılarını yansıtır niteliktedir: "Fakat Suat karısıyla alakadar değildi. O sadece Nuran'ı düşünüyordu. Hasta kafası garip bir mantıkla ona çevrilmişti. Konya'da genç kadının bahsettiği küçük çapkınlıklarını yaparken, daktilolarını ayartmağa çalışırken bile onu düşünüyordu."

Huzursuz Kendisinden ve dünyadan nefret eden Suat'ın başkalarının mutlu olmasını istememesi ve sürekli bir huzursuzluk çıkartma eğiliminde olması sonucu ile yaşadığı içsel devinim paraleldir. "- Kadehini sınıksız avucunda tutuyordu. Herkes bana bir şey hatırlatıyor. Karım, arkadaşlarım, akrabalar, herkes. Düşünmüyorlar ki ben mesuliyet hissiyle doğmuş değilim. İnsan ya öyle doğar yahut doğmaz. Bende bu yok. Karım bunu ilk haftasında anladı; fakat yine söylüyor, hatırlatıyor. Belki de bir mucize bekliyor. Mucize olmaz mı? Birdenbire mesela değişmişim, -hayatımı sevmeğe başlamışım. Bizim müdürden şube müdüründen, veznedardan, hukuk müşavirinden hoşlanıyorum, çocuklarım omuzlarıma tırmanınca mesut oluyorum..."

İnançsız Dini olarak intihar etmesinin uygun olmaması dışında kendisinin Allah inancı da yok gibidir. Bu nedenle de intihar etmek de sakınca görmez. Hatta arzularının gerçekleşmesi için kendini Mümtaz'ın evinde asar. Zira ahlaksal normlardan ve toplumsal kurallardan da uzak yaşamak hissi içerisinde. Mümtaz, Nuran, İhsan ve Macide ile yaptığı bir sohbetle dine ilişkin düşüncesini net olarak dile getirir: "- Hayır, yavrucuğum inanmıyorum: Bu saadetten mahrumum. İnansaydım mesele değişirdi. Bilseydim ki vardır, insanlarla hiçbir davam kalmazdı. Yalnız onunla kavga ederdim. Her an bir yerde yakalar, bana hesap vermeğe mecbur ederdim. Ve zannederdim ki bana hesap vermeğe mecbur olurdu. Gel, derdim gel, yarattığın mahlûklardan birisinin derisine bir an gir. Benim her gün yaptığımı yap."

Depresif Suat'ın yaşadığı psikolojik savaş kendisini her şeye karamsar bakan, eşine ve yuvasına sahip çıkamaz bir hale dönüştürür. Zira Suat eşinden, Nuran'da veya diğer kadınlardan sadece maddesel olarak zevk alma eğilimi ile insanları korkutur bir duruma gelir: "Suat, dokuz sene hastalığının arttırdığı iştiha ile sağa sola saldırmış, genç ve körpe vücutlar düşünmüş, olgun kadınlar aramış, bir tünelin, bir demiryolunun çetrefil hesaplarını yapar gibi, kafasında visal ihtimalleri tartmış, - Bu kadında iş yok, bunda var! demiş; burada sabır lazım, öbürü olursa, sadece arkadaşlıkla olur.- demiş; beraber dans edebilmek, bir odada, bir evde yalnız kalabilmek için çareler düşünmüştü."

Acımasız Karısını aldattığı metresi Hacer'i hamile bıraktıktan sonra ona çocuğu aldırması için baskı yapan Suat, kadının intihar etmesini dahi ister. Ne birlikte olduğu kadına ne de onun karnındaki bebeğe karşı vicdani bir sorumluluk hissetmeyen Suat son derece acımasız kişilik özellikleri sergiler. Kadının onca yalvarmalarına rağmen derhal çocuğu aldırması için baskı yapar: "-Konya'dakini kim haber aldı?.. Doktor tanıdığımız... Sen yarın git, yarın her şey bitmeli. Anlıyor musun? Artık bıktım."

Sevgisiz İçinde sevgiye dair en ufak kırıntı kalmayan Suat, ne karısını, ne karısını aldattığı kadınları ne Nuran'ı ne de evlatlarını sevmiştir. Hem yaşadığı çağa hem de tüm insanlara karşı nefret doludur. Yakın çevresinden ve yaşama dair görev olan ne kadar kural varsa hepsine karşı adeta kaçma hissi ile ölmek isteyen adamın duygusuzluğu tüm sevgisini köreltmeye yeterli gelir: "Benim ömrüm biçare bir israftır, su gibi akıyorum. Hastayım, içki içiyorum, evlat babasıyım yüzlerini görmek istemiyorum"